

Utrikesdepartementet

Enheten för internationell handelspolitik och EU:s
inre marknad

Rådets möte (konkurrenskraft: inre marknaden och industri) den
7 mars 2024

Kommitterad dagordning

1. Godkännande av dagordningen
2. A-punkter

Lagstiftningsöverläggningar

3. Förordning om bekämpande av sena betalningar vid
handelstransaktioner

Vilken typ av behandling förväntas i rådet: Riktlinjedebatt

Ansvarigt statsråd: Gunnar Strömmer

Förslagets innehåll: Kommissionen presenterade den 12 september 2023 ett förslag till en ny förordning om bekämpande av sena betalningar vid handelstransaktioner, som ska ersätta det nu gällande minimidirektivet på området från 2011. Det huvudsakliga målet med förslaget är att minska antalet sena betalningar inom EU i syfte att förbättra särskilt de små och medelstora företagens likviditet och konkurrenskraft och därigenom bidra till en väl fungerande inre marknad. Jämfört med det nuvarande direktivet innebär förslaget bland annat att avtalsfriheten på området begränsas, t.ex. genom att betalningstiden vid alla handelstransaktioner inte får vara längre än 30 dagar, och att det införs ett system för tillsyn genom myndigheter, som ska kunna

besluta om att det har skett en överträdelse enligt förordningen och kräva gäldenären på betalning av dröjsmålsränta och annan ersättning.

Förslaget har diskuterats i rådsarbetsgruppen för tillväxt och konkurrenskraft (inre marknad) sedan hösten 2023.

Vid mötet ska en riktlinjedebatt om förslaget hållas som fokuserar på tre frågor – valet av instrument, en tvingande betalningstid om 30 dagar och tillsynsmyndigheter.

Förslag till svensk ståndpunkt: Regeringen välkomnar ambitionen att främja snabbare betalningar och bidra till en väl fungerande inre marknad genom att förbättra förutsättningarna för att driva och utveckla näringsverksamhet, inte minst för små och medelstora företag. Kommissionens förslag väcker dock en del frågor. Det gäller bland annat valet av instrument, och om de åtgärder som föreslås är proportionerliga och kan förväntas få önskad effekt för små och medelstora företag. Regeringen anser att nya förslag till åtgärder inte bör vara mer långtgående och detaljerade än vad som är nödvändigt för att uppnå syftet med förslaget, och att ökad regelbörda och administration för näringslivet och myndigheter bör undvikas. Vidare bör nya regler utformas på ett sätt som går att förena med grundläggande svenska civil- och processrättsliga regler och principer. Reglerna på området bör bygga på avtalsfrihet och balansera parternas intressen. Mot den bakgrunden anser regeringen att det inte är motiverat med en förordning på området, att förslaget om en tvingande betalningstid om 30 dagar vid alla handelstransaktioner är för långtgående och att förslaget om tillsynsmyndigheter inte är ändamålsenligt.

Datum för tidigare behandling i riksdagen: Överläggning i civilutskottet den 7 december 2023

Fortsatt behandling av ärendet: Fortsatta förhandlingar i rådsarbetsgrupp

Faktapromemoria: Förordning om sena betalningar 2023/24 FPM:11

Icke-lagstiftningsaktiviteter

4. Årsrapporten om den inre marknaden och konkurrenskraft 2024

Vilken typ av behandling förväntas i rådet: Diskussionspunkt

Ansvarigt statsråd: Johan Forsell

Förslagets innehåll:

Rapporten är årligt återkommande och presenterades första gången i samband med den reviderade industristrategin 5 maj 2021. I februari 2024 presenterades den fjärde upplagan. Syftet är en årlig allmän översikt över utvecklingen av den inre marknaden utifrån kommissionens handlingsplan för bättre genomförande och efterlevnad av inre marknadsreglerna som publicerades 2020. Rapporten innehåller en state-of-play från föregående år om arbetet med den inre marknaden och ingår i ett större paket tillsammans med rapporter om resultatet av resultattavlan för inre marknaden och konkurrenskraften samt arbetet som bedrivs i SMET. Detta mot bakgrund av att KOM i mars 2023 presenterade två meddelanden om inre marknaden 30 år och långsiktig konkurrenskraft bortom 2030. I dessa meddelanden föreslår EU-kommissionen en policycykel för årlig översyn av konkurrenskraftsfrågorna, vilken stats- och regeringscheferna ställde sig bakom vid toppmötet i juni. Översynen, det s.k. ”progress review”-paketet, kommer därför att omfatta nämnda rapporter.

Förslag till svensk ståndpunkt:

Regeringen välkomnar rapporten och bilagorna och anser att rapporten är ett viktigt instrument för att följa efterlevnaden på den inre marknaden samt föreslå förbättringar. Regeringen välkomnar också att konkurrenskraftsaspekten lagts till rapporten. Avsnitten i rapporten om den inre marknaden och dess efterlevnad har minskat och regeringen vill se att dessa delar lyfts fram tydligare i framtiden. Likaså har avsnittet om regelförenkling (better regulation) minskat och regeringen välkomnar mer utförlig återrapportering angående detta.

Datum för tidigare behandling i riksdagen: -

Fortsatt behandling av ärendet: Frågan kommer även att diskuteras vid ER den 17-18 april samt utgöra en grund för rådslutsatser som förväntas antas vid KKR i maj.

Faktapromemoria: Ej aktuellt.

Övriga frågor

5. A) Uppdatering om aktuella lagstiftningsförslag enligt artikel 16.8 i fördraget om Europeiska unionen

i) *Förslag till Europaparlamentets och rådets förordning om förbud som tillverkats genom tvångsarbete*

Vilken typ av behandling förväntas i rådet: Information

Ansvarigt statsråd: Johan Forssell

Förslagets innehåll: Det belgiska ordförandeskapet förväntas ge information om förhandlingsläget. Förslaget presenterades av kommissionen den 14 september 2022 och är en del av kommissionens meddelande från februari 2022 om anständigt arbete i världen. Syftet med förslaget är att inom EU förbjuda produkter som är helt eller delvis tillverkade, producerade, skördade eller utvunna genom tvångsarbete oavsett om de tillverkats inom EU, importerats till eller ska exporteras från EU. Definitionen av tvångsarbete bygger på ILO:s definition och inkluderar tvångsarbete för barn. Den 26 oktober 2023 presenterade Europaparlamentets utskott INTA och IMCO sitt gemensamma betänkande som antagits som parlamentets ståndpunkt för trepartssamtal med rådet. Den 30 januari 2024 inledde rådet trepartssamtal (triloger) med Europaparlamentet.

Datum för tidigare behandling i riksdagen: Överläggning med Näringsutskottet den 26 januari 2023, den 30 november 2023 samt den 18 januari 2024. Samråd med EU-nämnden den 1 december 2023 inför Konkurrenskraftsrådet den 7-8 december.

Fortsatt behandling av ärendet: Ordförandeskapet fortsätter trilogförhandlingar med Europaparlamentet. Nästa trilog är planerad till den 4 mars.

Faktapromemoria: 2022/23:FPM14

ii) *Direktiv om tillbörlig aktsambet för företag i fråga om hållbarhet*

Vilken typ av behandling förväntas i rådet: Information

Ansvarigt statsråd: Ebba Busch

Förslagets innehåll: Det belgiska ordförandeskapet förväntas informera om nuvarande läge och fortsatt planerad behandling vad gäller förhandlingen om förslaget till ett direktiv om tillbörlig aktsamhet för företag i fråga om hållbarhet. Rådet och europaparlamentet nådde en preliminär politisk överenskommelse om direktivförslaget i mitten av december 2023. Denna föreligger nu för godkännande och i rådet har erforderligt stöd hittills inte uppnåtts.

Datum för tidigare behandling i riksdagen: Överläggning med näringsutskottet den 5 maj 2022 och den 24 november 2022. Samråd med EU-nämnden den 25 november 2022 inför Konkurrenskraftsrådet den 1 december 2022. Information till näringsutskottet den 30 november 2023.

Faktapromemoria: Faktapromemoria 2021/22: FPM71 Direktiv om tillbörlig aktsamhet för företag i fråga om hållbarhet.

iii) Krisinstrumentet för den inre marknaden

Vilken typ av behandling förväntas i rådet: Information

Ansvarigt statsråd: Johan Forssell

Förslagets innehåll: Krisinstrumentet syftar till att säkerställa den fria rörligheten på den inre marknaden under en kris samt att främja tillgången till krisrelevanta varor och tjänster. Förslaget innebär bland annat att medlemsstaterna under en kris inte får vidta åtgärder för att begränsa den fria rörligheten för livsviktiga varor på samma sätt som är möjligt i normaltid. En provisorisk politisk trilogöverenskommelse ingicks den 1 februari. Coreper godkände den slutgiltiga texten den 16 februari. Europaparlamentet väntas godkänna den slutgiltiga texten under våren. Den slutgiltiga överenskommelsen innebär bland annat att åtgärder som kan riktas mot företag är mer proportionerliga än i det ursprungliga förslaget.

Datum för tidigare behandling i riksdagen: Överläggning skedde med Näringsutskottet den 26 januari 2023. Regeringen informerade Näringsutskottet skriftligt den 31 maj 2023 inför att förslaget tills radsmandat skulle antas.

Faktapromemoria: Faktapromemoria 2022/23:FPM13

5. B) Uppföljning av rådets slutsatser om en europeisk agenda för turism 2030: lägesrapport om omställningen för turismsektorn

Vilken typ av behandling förväntas i rådet: Information

Ansvarigt statsråd: Ebba Busch

Förslagets innehåll: Kommissionen och ordförandeskapet väntas ge information om den första översynen av främjandet av omställningen i turismsektorn, med utgångspunkt i en halvtidsöversyn samt rådslutsatserna om en europeisk agenda för turism 2030. Rådslutsatserna för Agenda för turism 2030 antogs på KKR den 2 december 2022. Agendan innehåller denna fleråriga EU-arbetsplan ("omställningsväg för turism") för att hjälpa medlemsländerna, offentliga myndigheter, kommissionen och berörda parter att göra turismsektorn grönare och mer hållbar, motståndskraftig och digitaliserad.

Datum för tidigare behandling i riksdagen: NU och EUN november 2022

Fortsatt behandling av ärendet: -

Faktapromemoria: -

5. C) Maritima sektorns konkurrenskraft

Vilken typ av behandling förväntas i rådet: Information

Ansvarigt statsråd: Statsrådet Johan Forssell är ansvarig för konkurrenskraftsrådet men sjöfartsfrågorna generellt ansvarar statsrådet Andreas Carlson för. Frågor som berör delar av den maritima säkerheten samt Kustbevakningen ansvarar statsrådet Carl-Oskar Bohlin för.

Förslagets innehåll: Tyskland och Nederländerna påtalar i informationspunkten att EU:s sjöfartsstrategi är gammal och behöver förnyas. Man refererar både till Fit for 55-paketet samt flera säkerhetsfrågor som i Sverige hanteras av Kustbevakningen. Tyskland och Nederländerna ber Europeiska kommissionen att publicera en ny sjöfartsstrategi som skulle omfatta alla dimensioner av sektorns konkurrenskraft, nämligen grön och digital omställning, arbetskraftskompetens och upprätthållande av EU-lagstiftningen och därmed bidra till EU:s strategiska suveränitet. Vidare

uppmanar Tyskland och Nederländerna ordförandeskapet att beakta sjöfartsindustrins specifika behov i sitt kommande utkast till rådsslutsatser om industripolitik.

Datum för tidigare behandling i riksdagen: -

Fortsatt behandling av ärendet: -

Faktapromemoria: -

5. D) Brev från likasinnade om statsstöd

Vilken typ av behandling förväntas i rådet: Information

Ansvarigt statsråd: Ebba Busch

Förslagets innehåll: SE avser att presentera ett brev om statsstöd som har tagits fram med ett tiotal andra likasinnade medlemsstater. SE vill belysa denna fråga och diskutera vikten av en återgång till en strikt statsstödsregim och kontroll för att säkerställa konkurrens på lika villkor på den inre marknaden.

Datum för tidigare behandling i riksdagen: -

Fortsatt behandling av ärendet: -

Faktapromemoria: -